

Divadelníkem proti své vůli 13**Studie, recenze, referáty 15—108****PRVNÍ SETKÁNÍ S DRAMATEM A DIVADLEM 17**

- Poznámky o Janošíkovi 17 / Heinrich von Kleist, Penthesilea 22 /
Émile Verhaeren, Hélène de Sparte 25 / Několik nových dramát francouzských 28 /
I. Henri Ghéon, Chléb 28 / II. G. Chennevière, Jaro 31 /
III. Jules Romains 35

REFERÁTY 1910—1921 41

- Oidipus 41 / Gerhart Hauptmann, Die Ratten 42 /
Tristan Bernard, Neznámý tanečník 44 / T. M. Plauta Menaechmové 45 /
Henrik Ibsen, Stavitel Solness 47 / F. V. Krejčí, Redakce 49 /
Molièrův Misanthrop 50 / Gerhart Hauptmann, Červený kohout 51 /
A. Guion, Štěstí 52 / Julius Zeyer, Neklan 52 / Ludwig Fulda, Pán a sluha 54 /
Maurice Maeterlinck, Modrý pták 55 / Paul Apel, Cesta do pekel 56 /
Na okraj českých veseloher 57 / V. A. Krylov, Divoška 58 / Večer hrůzy 59 /
Romain Rolland, Montespanová 60 / Lajos Bóczi, Polibek 61 /
Jan Ámos Komenský, Diogenes Kynik znovu naživu 62 /
D. S. Merežkovského Carevič Alexěj 63 / Jaques Deval, Nerozhodná 65 /
Otokar Fischer, Orloj světa 65 / Racinův Bajazet 68 / Komorní hry 69 /
Václav Kliment Klicpera, Zlý jelen 71 / Antický večer 71

PŘÍKLAD MOSKEVSKÝCH 73

- Gorkého Na dně 73 / I. D. Surgučov, Podzimní housle 74 /
A. P. Čechov, Tři sestry 75 / Knut Hamsun, Ve spárech života 76 /
Literární večer 77 / Moskevští při práci 78 / Příklad Moskevských 79

REFERÁTY 1922—1937 83

- Leopold Jessner, K jeho pohostinské režii v Německém divadle 83 /
Dramatikův stud 84 / Dramatik Luigi Pirandello 86 /
Divadlo a skutečnost 88 / Povážlivý souhlas 92 /
Milí přátelé - Dopis V + W 92 / Předchůdcové nových časů 93

PĚT POHLEDŮ VE ZKRATCE 97

Brněnská činohra 97 / Čtyřicet let 97 / Anglické divadlo 98 /
Habima jako příklad 99 / Třicet let Chudožestvenných 100

JAK SE MÁ PSÁTI DIVADELNÍ KRITIKA 103

Novinářovy komentáře 109—178

Budova Národního divadla 111 / O druhé Národní divadlo 114 /
Chrám znovuzrození 115 / Nové divadlo 118 /
Odpověď k divadelní anketě 121 / Divadelní otázky 122 / Kam s ním? 124 /
O nové divadlo 126 / K divadelním záležitostem 128 /
Ještě o divadelních záležitostech 131 / 5000 133 / Procul negotiis 135 /
Kam s ním? 137 / O druhé divadlo v Praze 140 /
Před Hynaisovou oponou 143 / Otázka divadelní 143 /
Morálka a divadlo 146 / Případ s Ricardem Gomezem 148 /
Případ s jednou krizí 150 / Tentokrát o divadle 151 /
O budoucnost Národního divadla 153 / Když už to řekl pan ministr... 154 /
K otázce politického divadla 157

O TAKZVANÉ KRIZI DIVADLA 161—177

1. Obecenstvo 161 / 2. Kritika 164 / 3. Dramaturgie 166 /
4. Herectví 168 / 5. Režisér 170 / 6. Autor 172 / 7. Závěry 174

Být dramaturgem 179—199

ZÁBAVNÝ DIALOG PRO PŘEDPLATITELE 181

POZNÁMKY NA OKRAJ 185

Stará historie 185 / K večeru Molièrovu 187 / Režisér odpovídá kritikovi 190 /
Eugène Labiche 191 /
Poznámka k Molièrovu Lakomci 192 / Ghéonův Chléb 193 /
Percy Bysshe Shelley, Cenci 195 /
Poznámka režisérova k Aristofanovým komédiím 197

VERŠE NA ZÁVĚR SEZÓNY 198

Pohledy ze zákulisí 201—235

ZKUŠENOSTI DRAMATURGA A REŽISÉRA	203				
Eklektické divadlo	203	Český jevištní alexandrín	205 / Umění klamu	210	
Reprízy	212	K vážnému slovu	214 / O řeč	216 / Divadelní praxe	218
Minul čas divadla?	221	O umělecké svobodě a divadelní cenzuře	223 /		
Řeč	225	Hlavní věc	226 / Vítř do plachet	229 / Chvála režiséra	233 /
O autorech a režisérech	234				

O hercích a lidech kolem divadla zblízka 237—256

Olga Vl. Gzovská	239	Čechov	241	Bohuš Zakopal	242	Jevrejnov	245
František Hlavatý	245	Síla herectví Marie Hübnerové	246 /				
Marie Ptáková	247	František Khol	248	Muž za scénou	249 /		
Pan ředitel	250	Dědeček divadelník	252	Smrt Karla Vávry	253 /		
Bábuška Hübnerová	254	Starý Zelenka zemřel	256 /				
Marianna Hellerová zemřela	256						

O filmu a jeho postavách 257—290

Biograf	259	Styl kinematografu	261	A. W. F. Co.	265 /		
Příznávám se ovšem	270 /						
Má-li se kino jednou zreformovat	270	Není mi věci hlavní	271 /				
Chytrost nejsou žádné čáry	271	Hranice filmu	273	Film versus drama	274		
Nanuk	276	Fairbanksův úsměv	278	Figury našeho věku	280 /		
Harold Lloyd	280	Drobeček a Dlouhonožka	281	Kde je nebe?	282 /		
Chaplin čili o realismu	284	Nový Chaplin	287	Conrad Veidt	288 /		
Slovenská radost	289	Země nikoho	289				

K vlastní dramatické tvorbě 291—336

LOUPEŽNÍK

Předmluva ke knižnímu vydání Loupežníka	293 /		
Autorova poznámka k premiéře Loupežníka	294	V celé své práci...	295 /
Dopis M. Eliášovi	295 /		

R. U. R.

- Ještě R. U. R. 296 / Nemohu si pomoci 298 / Význam R. U. R. 299 /
Interview o divadle 301 / O slově Robot 302 / R. U. R. 303 /
Autor Robotů se brání 303

ZE ŽIVOTA HMYZU

- Poznámky k Životu hmyzu 306 / Autoři o své hře 308 / A nyní — věřte mi... 310
O pesimismu hry Ze života hmyzu 310 /
Předmluva ke čtvrtému vydání hry Ze života hmyzu 312

VĚC MAKROPULOS

- Předmluva ke knižnímu vydání hry Věc Makropulos 315

ADAM STVOŘITEL

- Dramatikova odpověď dopisovateli 317 / Nepíšete nové drama? 318

BÍLÁ NEMOC

- Autorův výklad hry 319 / Historie jednoho námětu 322 /
O doktorech, profesorech a universitách 326 /
Předmluva ke knižnímu vydání Bílé nemoci 329 / Autor se brání 332 /
To the Editor of Manchester Guardian 333

MATKA

- Předmluva ke knižnímu vydání Matky 334 / Interview 334 / Matka 335

Čtyři sloupky a několik glos na okraj 337—348

- Posedlost 339 / Shakespearův hrdina 340 / Co soudíte o Shawovi? 341 /
Malý reformátor 341 / Do divadla chodím jen čistou výjimkou 343 /
Rozhodně je divadlo mravní zkázkou 343 / Zvířata jako herci 343 /
Naschvál nebudu psát o divadle 345 / Dopis 347

Závěr	349
Časový přehled	352
Doslov	354
Vydavatelova poznámka	363
Vysvětlivky k textu	367
Poznámky k obrazové příloze	385
Poznámky k ilustracím v textu	388
Jmenný rejstřík z Čapkových statí	390

K obrazové příloze za stranou 129 snímky 1—16
272 snímky 17—32